

A photograph of a young couple in winter attire. The woman, on the left, is wearing a grey coat over a light blue turtleneck and large blue earmuffs. She is smiling and looking towards the man. The man, on the right, is wearing a bright yellow puffer jacket, a red knit beanie, and a black and white plaid scarf. He is also smiling and looking back at the woman. They are standing outdoors in front of a building with a window and a metal railing. The background is slightly blurred.

Kela|Fpa[®]

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisen omavalvontaraportti

Tammikuu-huhtikuu 2025

Omavalvontaraportti

Kela järjestää korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon, ja Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) tuottaa palvelut valtakunnallisesti. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023, valvontalaki) edellyttää, että Kela korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelujen järjestäjänä julkaisee omavalvontaohjelman ja seuraa sen toteutumista. Kela julkaisee omavalvontaraportin neljän kuukauden välein.

Kela valvoo ja ohjaa järjestämäänsä korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelua jatkuvasti. Omavalvonnan suunnittelussa ja ohjauksessa käytettävät työkalut kuvataan omavalvonnan vuosikellossa. Myös Kelan YTHS:lle asettamat tavoitteet ohjaavat omavalvontaa. Tutustu Kelan korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisen [omavalvontaohjelmaan](#).

Tutustu myös YTHS:n [omavalvontaohjelmaan](#) ja [palveluyksikkökohtaisiin omavalvontasuunnitelmiin](#).

Tämä omavalvontaraportti käsittää Kelan järjestämän korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon omavalvonnan havainnot ja toimenpiteet ajalta 1.1.-30.4.2025.

Kelan YTHS:lle asettamat tavoitteet vuodelle 2025

1

YTHS:n toiminta- ja taloustietojen raportoinnin kehittäminen

2

Hoitoon pääsyn toteutuminen voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti

3

Erityisen tuen tarpeessa olevien ja paljon palveluita käyttävien opiskelijoiden tuen tehostaminen

4

YTHS:n ja hyvinvointialueiden/Helsingin kaupungin/HUS-yhtymän välisen yhteistyön kehittäminen

5

Opiskeluterveydenhuollon resurssien käytön optimointi

Omavalvonnan seurannan kohteet

Saatavuus Kela seuraa säännöllisesti, millaisessa ajassa opiskelijan yhteydenotto käsitellään sekä sitä, millaisessa ajassa YTHS:lle pääsee hoitoon. Opiskeluterveydenhuoltolaissa säädetään yhteyden saamisesta ja hoidon tarpeen arvion tekemisestä sekä hoitoon pääsystä.

Yhdenvertaisuus Kela seuraa opiskelijoiden yhdenvertaisuuden toteutumista opiskeluterveydenhuollon palveluissa. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi palveluiden yhdenvertaista saatavuutta ja saavutettavuutta. Kela seuraa ja arvioi näiden toteutumista muun muassa YTHS:n alueellisten hoitoon pääsytietojen avulla.

Turvallisuus ja laatu Kela seuraa YTHS:n tuottamien opiskeluterveydenhuollon palveluiden laatua ensisijaisesti saamiensa palautteiden avulla. Lisäksi palveluiden laatua seurataan ja arvioidaan mahdollisten muistutusten ja kanteluiden kautta. YTHS raportoi Kelalle turvallisuusluvuista, kuten vaaratapahtumista, kuukausittain.

Käsitteitä

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuoltoon kuuluvat yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoille suunnatut perusterveydenhuollon tasoiset yleis- ja mielenterveyden sekä suunterveyden palvelut.

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetussa laissa (695/2019) säädetään yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä ja tuottamisesta. Opiskeluterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 17 §:ssä tarkoitettuja palveluita. Palveluiden sisällöstä säädetään myös neuvola-toiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (338/2011).

Kela korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestäjänä

Kela vastaa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä valtakunnallisesti. Palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta säädetään korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetussa laissa (695/2019, opiskeluterveydenhuoltolaki) ja terveydenhuoltolaissa (1326/2010).

Palveluntuottaja, Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) on valtakunnallinen opiskeluterveydenhuollon palveluntuottaja. Se tuottaa perusterveydenhuollon tasoiset yleisterveyden-, mielenterveyden- ja suun terveydenhuollon palvelut korkeakouluopiskelijoille, jotka suorittavat perustutkintoa ja jotka ovat ilmoittautuneet läsnä oleviksi.

Omavalvonta opiskeluterveydenhuollon järjestämisessä

Omavalvonnan avulla Kela arvioi omaa toimintaansa ja kehittää sitä. Omavalvonnalla varmistetaan korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon saatavuus ja saavutettavuus, laatu ja turvallisuus sekä yhdenvertaisuus. Kela toteuttaa omavalvontaa yhteistyössä YTHS:n kanssa.

Omavalvontaohjelma opiskeluterveydenhuollon järjestämisessä

Kelan on laadittava omavalvontaohjelma toiminnastaan korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestäjänä. Omavalvontaohjelmassaan Kela kuvaa tavat, joilla se varmistaa, että se hoitaa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisen niin, että lain vaatimukset täyttyvät. Ohjelmaan on kirjattu, miten Kela seuraa YTHS:n tuottamien palvelujen toteutumista, turvallisuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta sekä sitä, miten havaitut puutteet korjataan.

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon tunnusluvut vuodelta 2024

Läsnäolevaksi ilmoittautuneiden opiskelijoiden keskiarvo

301 011

Yleis- ja mielenterveyden palveluita käyttäneet opiskelijat 41 %

Suunterveyden palveluita käyttäneet opiskelijat 29 %

Opiskeluterveydenhuollon kokonaiskustannukset:

88 591 220,26 €

Toteutunut kansallinen opiskelijakohtainen kustannus:

289,6 €

Korkeakouluopiskelijoiden terveydenhoitomaksu:
71,2 €

YTHS:n tekemät opiskeluympäristön tarkastukset:

6 kpl

Kelan tekemät auditoinnit:

6 kpl

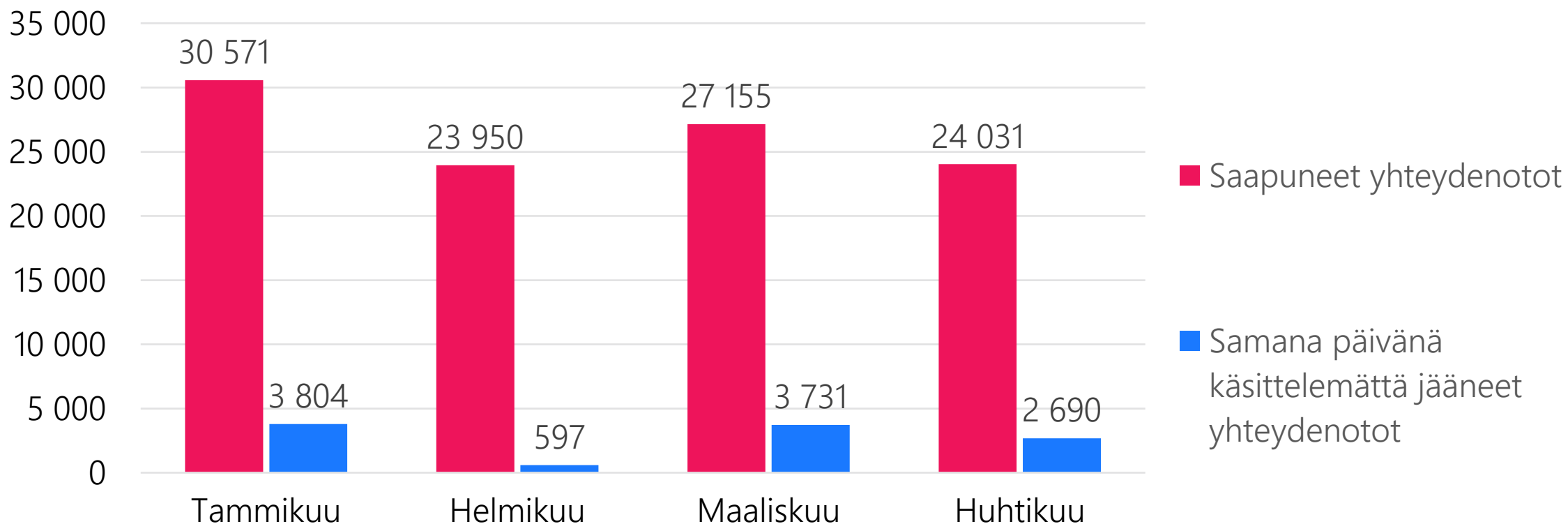
Saatavuus ja yhdenvertaisuus

Kelan omavalvontaraportti korkeakouluopiskelijan opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä tammikuu-huhtikuu 2025

Yleis- ja mielenterveys: Yhteydenotot 1.1.-30.4.2025*

* Puhelin, lomakkeet, chat. Tiedot: YTHS.

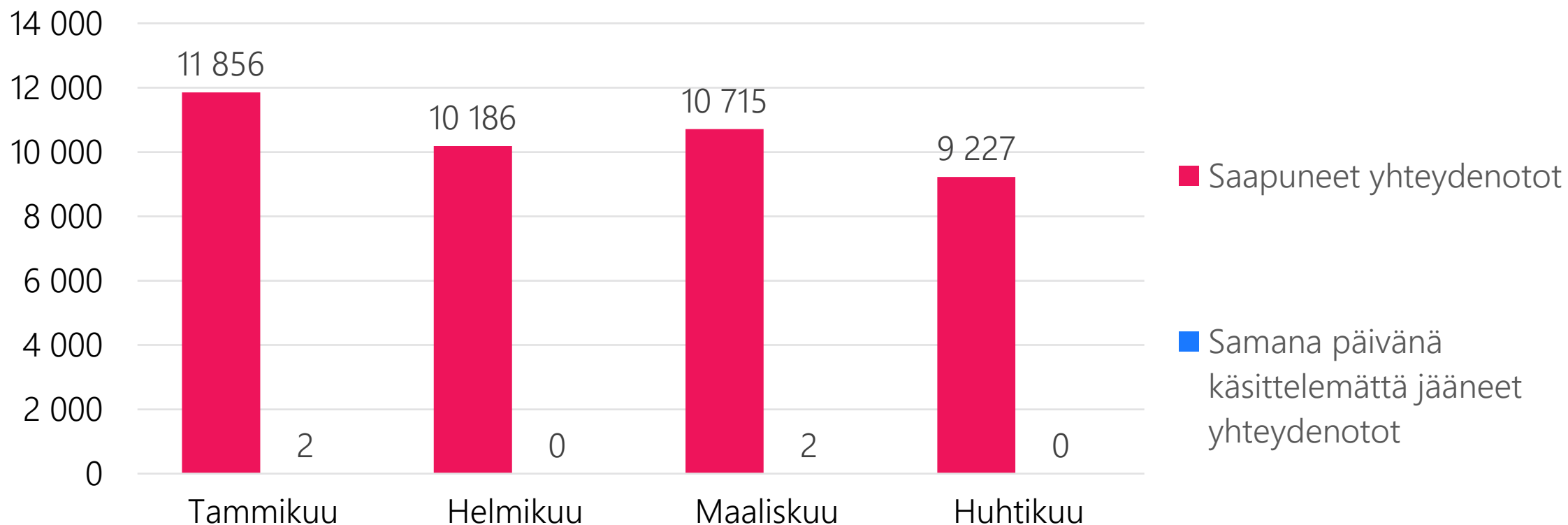
Yhteydenotot

Suunterveys: Yhteydenotot 1.1.-30.4.2025*

* Puhelin, lomakkeet, chat. Tiedot: YTHS.

Yhteydenotot

Yhteyden saaminen ja hoitoon pääsy

Opiskeluterveydenhuoltolain mukaisesti opiskelijan tulee saada arkipäivisin aukioloaikoina yhteys YTHS:n palvelupisteeseen ja yksilöllinen arvio hoidon tai tutkimuksen tarpeesta ja kiireellisyydestä tulee tehdä yhteydenottopäivänä.

[YTHS: Yhteydensaanti ja hoidon tarpeen arviointi](#)

YTHS:n on julkaistava kustakin palvelupisteestään kuukausittain yleisessä tietoverkossa edellistä kalenterikuukautta koskevat tunnusluvut siitä, miten opiskeluterveydenhuoltolain 10, 10 a ja 10 b §:ssä säädettyjen enimmäisaikojen noudattaminen toteutui. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) tuottaa tunnusluvut saamiensa tietojen perusteella.

[THL: Kiireetön hoitoon pääsy yleis- ja mielenterveyden palveluissa](#)

[THL: Kiireetön hoitoon pääsy suunterveydessä](#)

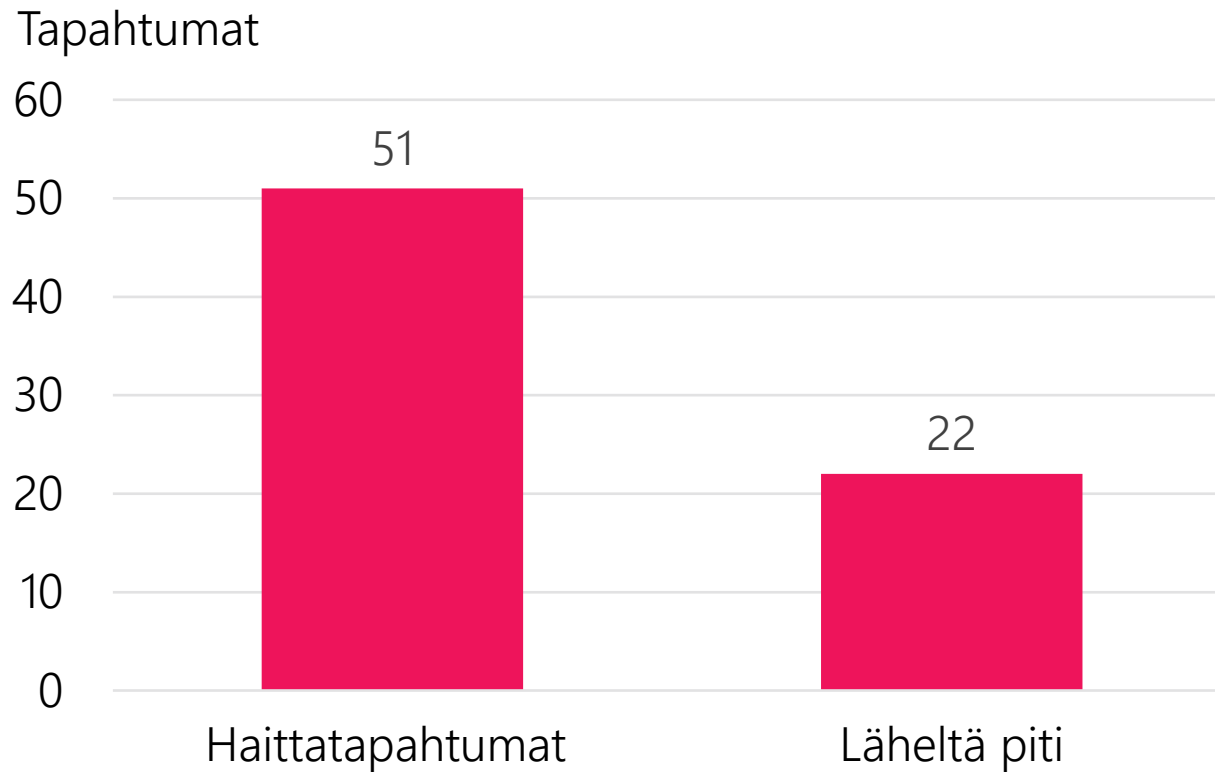

Turvallisuus ja laatu

Kelan omavalvontaraportti korkeakouluopiskelijan opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä tammikuu-huhtikuu 2025

Vaaratapahtumat 1.1.-30.4.2025*

* Tiedot: YTHS.

Vaaratapahtumat yhteensä **73 kpl**

Yleisimmät
haittatapahtuman
aiheuttajat:

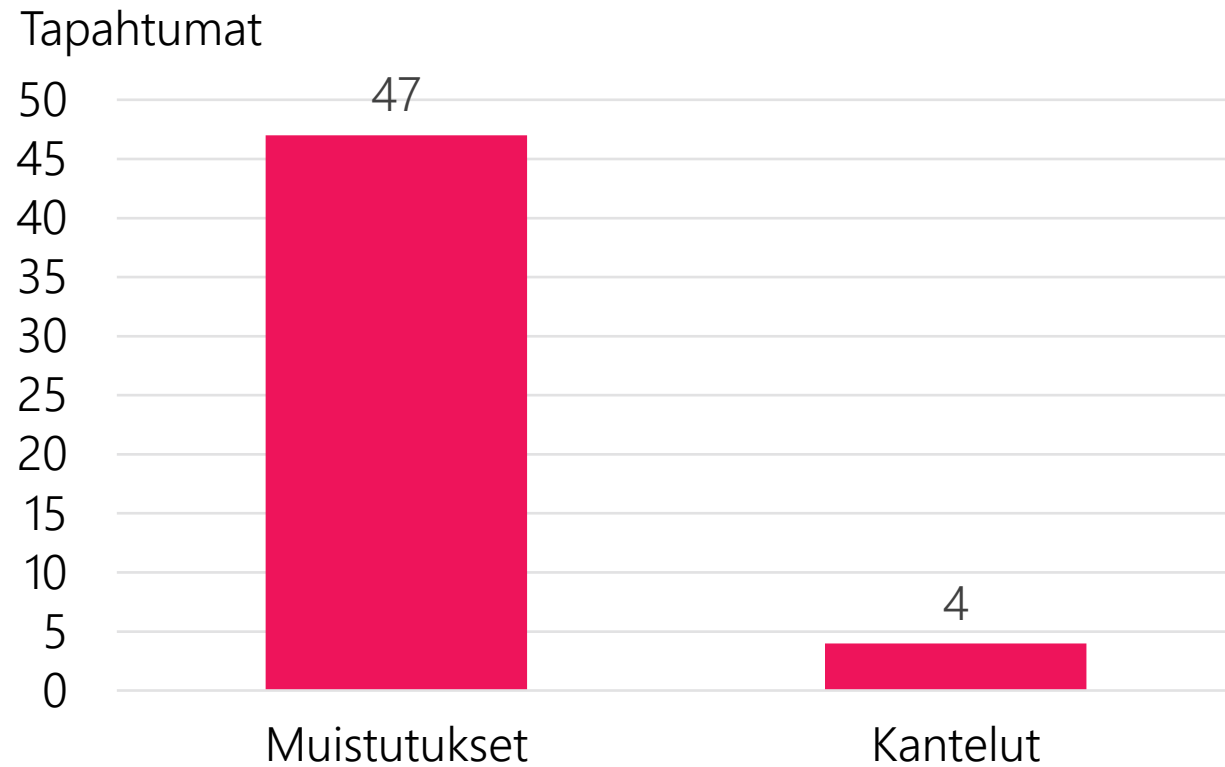
- kommunikointi
tai tiedonkulku
- toimintatavat
- tapaturma tai
uhkaava tilanne

Yleisimmät läheltä piti
-tapahtuman aiheuttajat:

- kommunikointi
tai tiedonkulku
- toimintatavat
- työympäristö ja
-välineet, resurssit

Muistutukset ja kantelut 1.1.-30.4.2025*

* Tiedot: YTHS.

Muistutukset ja kantelut yhteensä 51 kpl

Yleisimmät
muistutukset
potilasoikeudellisen
luokittelun mukaan:

- kuulluksi tuleminen
- hoitoon liittyvä informointi
- hoitovahinkoepäily

Yleisimmät kantelut
potilasoikeudellisen
luokittelun mukaan:

- kuulluksi tuleminen
- itsemääräämisoikeus ja hoitotahto

Kelalle tulleet asiakaspalautteet

Asiakaspalautteiden
määrä yhteensä
74 kpl

Palautteiden aiheet:

- **Terveydenhoitomaksu**
 - Maksusovellukseen liittyvät ongelmat
 - Maksamisen hankaluus ja laskuttomuus
 - Suoritettujen maksujen tarkistaminen ja kuitin saaminen maksusta
- **Palvelun saatavuus**
- **Palvelupisteiden ristiinkäyttömahdollisuus**

Omavalvontaohjelman toteutumisen seurannan havainnot ja toimenpiteet

Kelan omavalvontaraportti korkeakouluopiskelijan opiskeluterveydenhuollon
järjestämisestä tammi-huhtikuu 2025

Omavalvonnan havainnot ja toimenpiteet

Yhteyden saaminen ja arvio hoidon tarpeesta Opiskeluterveydenhuoltolain 10 §:n mukaan opiskelijan on saatava arkipäivisin aukioloaikoina saman päivän aikana yhteys YTHS:n toimipisteeseen ja hoidon tarpeen arviointi on tehtävä samana päivänä. Tarkastelujaksolla kaikista saapuneista yleis- ja mielenterveyden yhteydenotoista noin 10 % jäi käsittelemättä yhteydenottopäivänä. Kela edellyttää, että YTHS kartoittaa ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi.

Hoitoon pääsy YTHS:n Kelalle toimittamien tietojen mukaan tarkastelujaksolla YTHS:llä on ollut haasteita tuottaa yleis- ja mielenterveyden palveluita opiskeluterveydenhuoltolain 10 a §:n edellyttämässä ajassa erityisesti alle 23-vuotiaiden opiskelijoiden osalta. Kela on edellyttänyt, että YTHS kartoittaa ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet hoitoon pääsytilanteen korjaamiseksi.

Auditoinnit Tarkastelujaksolla Kela on auditoinut yhden YTHS:n palvelupisteen. Auditoinnin keskeisimmät havainnot liittyivät hoitoon pääsyyn ja raportointiin. Kela edellyttää YTHS:tä tekemään tarvittavat toimenpiteet havaintojen korjaamiseksi. Kela seuraa auditointihavaintojen korjaavien toimenpiteiden toteutumista.